

Урок літератури в 7 класі.

Тема: Втілення в образі Бермана найкращих людських рис: готовності до непоказної самопожертви та любові до ближнього. Гуманізм твору.

Мета: розкрити своєрідність та ідейний зміст новели О. Генрі «Останній листок», її гуманізм; розвивати вміння аналізувати художній твір, навички виразного читання, образного мислення, вміння характеризувати художній образ, творчі здібності учнів; виховувати почуття милосердя, готовності до самопожертви та любові до ближнього, найкращі моральні якості учнів.

Тип уроку : комбінований.

Обладнання: портрет О. Генрі, мультимедійна презентація, текстові завдання, листочки плюща, підручники, пісня у виконанні Світлани Копилової «Останній лист».

Треба бути Людиною, незважаючи на всю
жорстокість навколишнього світу, і це можливо.

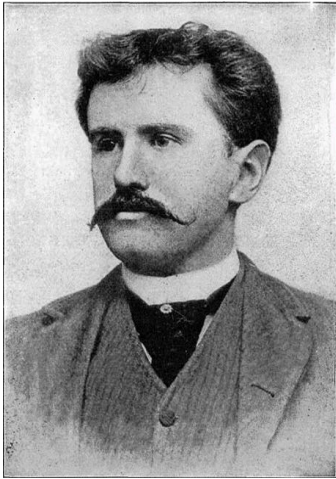
О. Генрі

Хід уроку

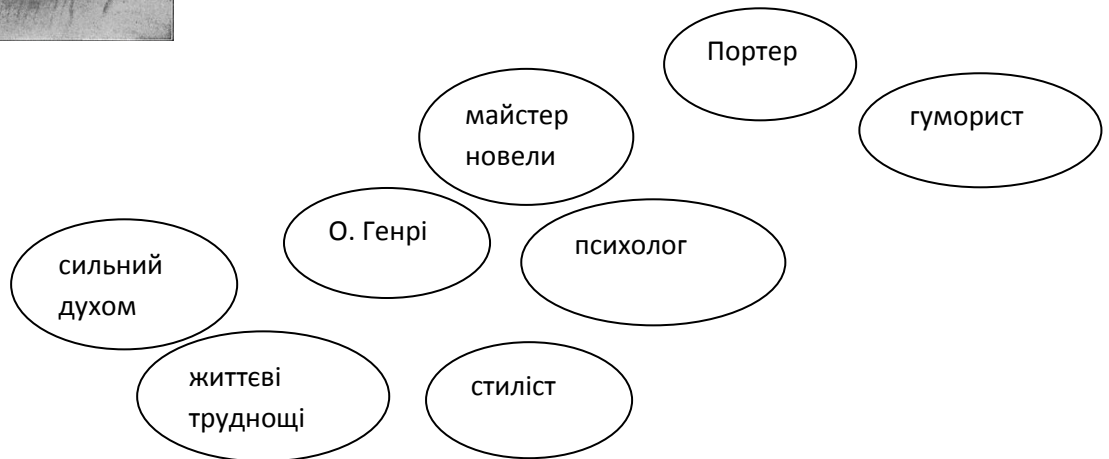
I. Актуалізація опорних знань.

Учитель. Життя – річ складна і непередбачувана... Особливо це стосується людини, котра вболіває за долі інших. Ви вже знаєте, що доля американського митця О. Генрі виявилася складною.

1. Стратегія «Групування».

- Які асоціації виникають у вас, коли ви чуєте ім'я цього письменника?

2. Перевірка диференційованого домашнього завдання.

- Навіщо люди допомагають один одному?
- Що повинна вміти людина, щоб досягти взаєморозуміння з іншими?

II. Мотивація навчальної діяльності.

1.Бесіда.

- Які риси притаманні добрим людям?
- Доведіть, що своє щастя справжні люди знаходять у непоказній самопожертві та любові до ближнього.
- Якими повинні бути людські взаємини?

2. Робота з епіграфом

- Як ви розумієте слова письменника: «Треба бути Людиною, незважаючи на всю жорстокість навколишнього світу, і це можливо».

3. Інтерактивний прийом «Мікрофон»

- Поміркуйте, які риси формуються у вас, коли ви допомагаєте людям.
- Хто із героїв твору здатен жертвувати собою заради інших?

На сьогоднішньому уроці ми з'ясуємо, яку роль відіграв Берман у житті молодих художниць, чому вчинок художника можна назвати подвигом.

III. Оголошення теми і мети уроку.

IV. Застосування знань, формування вмінь і навичок.

1. Словникова робота.

Гуманізм – увага й любов до людини, готовність їй допомогти.

Альтруїзм – готовність до самопожертви заради іншої людини.

Самопожертва – жертвування собою, своїми особистими інтересами для блага інших.

Людинолюбність - той, хто любить людей, готовий завжди їм допомогти.

2. Стислий переказ сюжету новели О. Генрі «Останній листок»

3. Бесіда.

- З якими труднощами зіткнулися молоді дівчата?
- Яка подія є головною у творі?
- Чому Джонсі не допомагають ліки?
- Хто допоміг Джонсі видужати?
- Як автор ставиться до старого художника?

4. Виразне читання уривка твору.

- Прочитайте портретний опис Бермана. Якими художніми засобами передано ставлення автора до Бермана?
- Які кольори обрали ви для ілюстрації «Портрет Бермана»?

5. Робота над характеристикою літературного героя.

- Розкажіть про творче життя Бермана.
- Яким було щоденне життя героя?
- Як Берман сприйняв звістку про хворобу дівчат?
- Як зреагував герой на поведінку Джонсі?
- Хто такий Мойсей?
- Чи випадково в новелі згадується скульптура Мікеланджело «Мойсей»?

6. Повідомлення учня про біблійного пророка Мойсея.

7. Бесіда.

- Як скульптура Мікеланджело «Мойсей» допомагає нам уявити художника Бермана? Чому О. Генрі порівнює героя з біблійним Мойсеєм?

(Бог наказав пророку Мойсею вивести обраний народ з єгипетського рабства. Мойсей виконує важливу місію – це порятунок народу. А Берман рятує Джонсі від смерті).

- Що сталося з Берманом?
- Чому саме він виявляється спроможним на самопожертву?
- Чому твір О. Генрі має назву «Останній листок»? (Цей листок був останнім у житті Бермана, а також став першим шедевром художника – невдахи).

8. Робота в парах.

- З перелічених якостей підкресліть ті, що були притаманні герою: *тактовність, готовність до самопожертви, дисциплінованість, мужність, скромність, терпимість, вірність, мудрість, співчутливість, витримка, доброта, відповідальність, сміливість, чуйність, брехливість, ініціативність, турботливість, любов до ближнього, мрійливість.*

V. Узагальнення та систематизація вивченого на уроці.

О. Генрі стверджує думку про те, що в людині відкриваються найкращі якості тоді, коли вона робить щось заради іншої людини.

1. Скласти кластер за темою «Самопожертва як вищий прояв любові»

А зараз послухайте пісню у виконанні Світлани Копилової «Останній лист»

Слова цієї пісні є уроком для всіх нас – озирнімося навколо себе, може, комусь зараз потрібна допомога, хтось потребує підтримки, привітного слова, теплого співчуття. Тільки той, хто небайдужий до чужої біди, може називатися Людиною.

2. Робота в парах.

Учні отримують листочки плюща, на яких пишуть найкращі якості свого сусіда за партою та обмінюються листочками .

3. Вправа «Закінчіть речення»

На уроці я:

- дізнався...
- зрозумів...
- навчився...
- найбільший мій успіх...
- найбільші труднощі я відчув..
- одержав на занятті такі моральні уроки...

VI. Оцінювання роботи учнів на уроці.

VII. Домашнє завдання.

Написати твір – роздум «Треба бути Людиною, незважаючи на всю жорстокість навколишнього світу, і це можливо» -1 група;

Скласти сенкан на тему «Берман» - 2 група.